

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ALPHONSE DAUDET

ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΛΟ

«... Μου στοίχισε πολύ ο γάμος μου μ' έναν καλλιτέχνη. Αχ! αγαπημένη μου, αν ήξευρα!... Τα κορίτσια έχουν για όλα τα πράγματα τόσο παράξενες αντιλήψεις. Πριν παντρευτώ, ξέροντας πόσο ζηλότυπη θα ήμουνα, έλεγα: «Νά πώς ήθελα ένα σύζυγο. Νά εινε πάντα μαζί μου. Νά περνάμε όλες της ημέρες μας μαζί, αυτός στους πινάκες του ή στα αγάλματά του κι' εγώ διαβάζοντας ή γράβοντας στο πλευρό του, μέσα στη συμμαζεμένη ζωή ενός άτελιέ. Φτωχή άθωότης, πάσι! Δεν είχα τότε άμφιβολίες περι του τι εινε εν άτελιέ, ούτε για το μοναδικό κόσμο που συγκεντρώνει. Ποιά δέν μου είχε έρθει ή ιδέα, κυττάζοντας τα ξεγυμνωμένα αγάλματα, ότι για να γίνουν αυτά υπήρξαν γυναίκες άρκετά τολμηρές, ώστε... Κι' ότι και εγώ ή ίδια θα... Πρέπει να σου πω ότι στο σπίτι μου όλοι ήσαν έναντιον αυτού του γάμου, παρ' όλη την περιουσία του συζύγου μου, το ένδοξο πλέον όνομά του και τ' όρατο μέγαρο που έχτιζε για τους δυό μας. Μονάχα εγώ τόν ήθελα. Ήταν τόσο κομψός, τόσο χαριτωμένος, τόσο περιποιητικός. Έν τούτοις εύρισκα πως άνακατευότανε κάπως υπερβολικά με τή τοαλέττα μου, με το χτένισμά μου: «Σήκωσε τα μαλλιά σου εκεί, έτσι...» μου έλεγε και του άρσε να βάζη στο πλάι τών μαλλιών μου ένα λευλοϋδι με πολύ περιεσότερη τέχνη άπ' οποιαδήποτε κομωτήρια. Τόση πείρα για έναν άντρα ήταν καταπληκτική, ε ;

Γυρίσαμε από το γαμήλιο ταξίδι μας. Ένω εγώ έκανα την έγκατάστασί μου μεσ' στο τόσο όμορφο και τόσο καλά έπιπλωμένο διαμέρισμά μου, σ' αυτό τόν Παράδεισο που ξέρεις, ε άνδρας μου, μόλις φτάσαμε, άρχισε να εργάζεται και να περνάη της ημέρες του στο άτελιέ του που ήταν έξω από το σπίτι. Το βράδυ, γυρίζοντας, μου μιλούσε μ' ένθουσιασμό για την προσεχή του έκθεσι. Μου μιλούσε πρό πάντων για μιá Ρωμαία δέσποινα, έξερχομένη του λουτροϋ». Ήθελε ν' άποδώση στο μέγαρο αυτήν την ανατριχίλα του δέματος στην πρώτη έπαφή του με τόν άέρα μετά το μπάνιο, το μούσκεμα τών ψιλών σεντονιών όταν κολλοϋν πειόν ωμο και για άλλα όμορφα πράγματα που δέν τα θυμοϋμαι πια. Σου γράφω υπό έχει μύθειαν, ότι, όταν μου μιλούσε για γλυπτική, εγώ δέν καταλάβαινα και τόσο. Αυτό όμως δέ μ' εμπόδιζε να λέω: «Θά γίνη πολύ όμορφο αυτό...» και φανταζόμουνα τόν εαυτόν μου στην έκθεσι, να θαυμάζω το έργο του άντρός μου, ένω γύρω μου θα ψιθύριζαν με θαυμασμό. «Η γυναίκα του γλύπτου».

Έπί τέλους μιá μέρα, περίεργη να δώ σε ποιά σημείο βρισκόταν ή Ρωμαία μας δέσποινα, άποφάσισα να πάω στο άτελιέ του, που δέν το ήξερα καθόλου και να τόν δω άξαφνα την ώρα της δουλειάς του. Όταν έφτασα, ήρα την κόρτα του μικροϋ κήπου, στο λούγιο, όλάνοιχτη. Τράβηξα λοιπόν ίσα μέσα. Φαντάσον όμως την άγανάκτησί μου, όταν είδα τόν άντρα μου με μι' άσπρη μπλουζά σα χτίστη, κακοντυμένο, με τα χέρια του βρόμικα άπ' τόν πηλό, νάχη μπροστά του, αγαπημένη μου, μιá ψηλή γυναίκα, όλόρθη σ' ένα όκρίβαντα, σχεδόν όλότελα γυμνή. Ως τόσο όμως αυτή φαινόταν ήσυχη σ' αυτή τή στάσι, σά να την εύρισκε όλότελα φυσική. Τα πρόστυχα φορέματά της γεμάτα πηλούς, τα μποτίνια της, ένα στρογγυλό καπέλλο με μαδημένο φτερό, ήταν πεταμένα δίπλα της σε μιá καρτέλα. Είδα όλα αυτά πολύ γρήγορα, γιατί, καταλαβαίνεις, πως έφυγα σάν τρελλή. Ο Στέφανος, ο άνδρας μου, θέλησε να μου μιλήση, να με κρατήση, μα εγώ έτρεξα στής μαμάς μου, όπου έφτασα σχεδόν ζωντανή. Μόλις με είδε, ή μαμά φώναξε:

— Αχ! Θεέ μου, παιδί μου, τι έχεις.
Διηγήθηκα στή μαμά τι είδα' πρό όλόγου, πώς ήταν αυτή ή σιχαμένη γυναίκα με τί ρούχα... Κ' έκλαιγα, έκλαιγα... Η μητέρα μου, πολύ συγκινημένη, προσπαθοϋσε να με παρηγορήση, να μου εξηγήση πως αυτή ή γυναίκα ήταν άπλως ένα μοντέλλο.

— Πώς; τίς είπα εγώ... Μα αυτό εινε βδελυρό... Δέ μου είπες τίποτε γι' αυτό πριν παντρευτοϋμε.
Νά σου κι' ο Στέφανος φτάνει ταραγμένος και πολεμάει κι' αυτός να μου δώση να καταλάβω πως ένα μοντέλλο δέν εινε μιá γυναίκα σάν της άλλης, και πως οι γλύπται δέν μποροϋν να εργασθοϋν χωρίς αυτά. Μα αυτές ή δικαιολογίες δέν μ' έπεισαν διόλου και είπα καθαρά και ξάστερα πως δέν ήθελα πια ός σύζυγο έναν άντρα που περνούσε της ημέρες του, έχοντας μπροστά του τέτοιες δεσποινίδουλες σ' αυτή τή στάσι.

— Παιδί μου, είπε τότε ή μητέρα μου, που προσπαθοϋσε να ποκαταστήση τα πράγματα, στόν άντρα μου. Για το χατήρι της γυναίκας σου δέν εινε δυνατό ν' άντικαταστήσης τα μοντέλλα σου με κομψες από χαρτόνι.
Ο άντρας μου δάγκασε τα μουστάκια του με λύσσα:
— Μ' αυτό εινε αδύνατο, αγαπητή μου μητέρα.
— Έν τούτοις, αγαπητή μου, μου φαίνεται πως μπορεί να γίνη. Νά πως ή καπελλοϋδες έχουν χαρτονένια κεφάλια για μοντέλλα. Γιατί να μην κάνης και συ το ίδιο;

Φαίνεται πως αυτό ήταν αδύνατο. Έτσι τουλάχιστον προσπαθοϋσε δια μακρών να μās άποδείξη ο Στέφανος, με κάθε λεπτομέρεια και με όλους τούς τεχνικούς λόγους. Φαινότανε πολύ δυστυχής. Τόν κύτταξα με τήν άκρη του ματιού μου κι' έβλεπα πως ή λύπη μου τόν έθλιβε. Έπί τέλους, ύστερα από μιá άτέλειωτη συζήτηση, έσυμφωνήσαμε, άφου το μοντέλλο ήταν άπαραίτητο, κάθε φορά που θα πήγαινε στο άτελιέ του, να παρευρισκομαι κι' εγώ. Ήταν άκριβός, δέσπονα, άφου ήθελε ένα μικρό διαμέρισμα πολύ άνετο από όπου μποροϋσα να βλέπω χωρίς τα φαίνομαι. Θα μο' πής, αγαπημένη, πως ήταν ντροπή να ζηλεύω τέτοια υποκείμενα και να δείχνω μάλιστα τή ζήλια μου. Μα πρέπει κανείς να περάση πρώτα αυτές της συγκινήσεις για να μπορηί να μιλήη.

Την άλλη μέρα, θ' άρχότανε το μοντέλλο. Πήρα λοιπόν θάρρος κι' έγκαταστάθηκα στο διαμέρισμά μου, άφου προηγουμένως συμφώνησα με τόν άντρα μου, ότι μόλις χτυποϋσα το ξύλινο διάφραγμα, θα έπρεπε νάρθη γρήγορα μέσα. Μόλις έκλειστηκα εκεί, το σιχαμένο μοντέλλο της περασμένης ημέρας έφτασε. Ήταν τόσο έλασινα ντυμένη, τόσο κακοφτιαγμένη, ώστε ρωτοϋσα τόν εαυτόν μου πως μπορεσα να ζηλέσω μιá γυναίκα που περπατεί στους δρόμους χωρίς άσπρα γάντια στα χέρια, μ' ένα καλό σάλι με πράσινα κρόσσια. Λοιπόν αγαπημένη μου, όταν την είδα να πετάη το σάλι της και τα φορέματά της καταμέση στο άτελιέ, να γδύνεται τόσο εύκολα, με τέτοια άναιδέια, δέ μπορώ να σου πω τι έννοιωσα. Ο θυμός μ' έπνιγε... Χτύπησα γρήγορα στο διάφραγμα... Ο Στέφανος έτρεξε. Έτρεμα, ήμουν ώρη. Γέλασε με μένα, με καθυσόχασε γλυκά γλυκά και γύρισε στή δουλειά του... Τώρα ή γυναίκα ήταν όλόρθη, μισόγυμνη, με τα μακρυνά της τα μαλλιά, που έπεφταν κάτω στής πλάτης της, ξέπλεχα. Δεν ήταν πια εκείνη που έβλεπα πρό όλόγου. Τώρα φαινότανε σάν άγαλμα, παρ' όλο το καταβεβλημένο και λαϊκό της πρόσωπο. Έσφιγκα τήν καρδιά μου. Έντούτοις δέν είπα τίποτα. Άξαφνα, άκουσα τόν άντρα μου να λέη: «Τ' άριστερο πόδι... Βγάλε πιδ όξω τ' άριστερο σου πόδι» Κ' έπειδή το μοντέλλο δέν καταλάβαινε και τόσο, την έπλησασε καί... Αχ, αυτή τή φορά, δέν κρατήθηκα πια. Χτυπάω. Δεν μ' άκουσε. Χτυπάω δεύτερη φορά μανιασμένη. Ο άντρας μου τότε έτρεξε, συνωφρωμένος που τόν έκοβα μεσ' στόν πυρετό της δουλειάς.

— Παιδί μου, Αρμάνδα, μου είπε, λογικέμου λίγο.

Κι' εγώ, γιομάτη δάκρυα, στήριξα το κεφάλι μου στόν ωμον του και του είπα:

— Αυτό εινε άνώτερο τών δυνάμεών μου, αγαπημένε μου. Δεν μπορω... δέν μπορω...

Άξαφνα τότε, χωρίς να μου άπαντήση, μπήκε στο άτελιέ του έκανε ένα νόημα σ' αυτή τή γυναίκα που άμέσως ντύθηκε κι' έφυγε. Για κάμποσες μέρες ο Στέφανος δέν ξαναγύρισε στο άτελιέ του. Έμεινε κοντά μου, δέν έβγαίνει διόλου, άπέφυγε μάλιστα να βλέπη τούς φίλους του, ήταν πάντοτε πολύ καλός, μα φαινότανε λυπημένος. Μιá μέρα τώλημσα να τόν ρωτήσω πολύ δειλά:

— Γιατί δέ δουλεύεις πια;

Κι' εκείνος μου άπάντησε:

— Δέ μπορεί να δουλέψη κανείς χωρίς μοντέλλο.

Δέν είχα το θάρρος να πω περισσότερα, γιατί ήξερα πόσο ήμουν ένοχος γι' αυτό κι' ότι είχα το δικαίωμα να μνησικαχηί μαζί μου. Έν τούτοις με πολλές τρυφερότητες και παρακλήσεις στο έκανα να ξαναπάη στο άτελιέ του και να προσπαθήση να τελειώση το άγαλμά του, χωρίς μοντέλλο. Για μένα αυτό ήταν πολύ εύκολο, μα ο δυστυχισμένος ο Στέφανος ύπόφερε πολύ. Κάθε βράδυ γύριζε μαζεμένος, άπογοητευμένος και σχεδόν άρρωστος. Για να τόν ένθαρύνω, πήγα στο άτελιέ του συχνά. Έλεγα πάντοτε για το άγαλμα: Εινε θαυμάσιο! Μα ή άλληθια ήταν πώς; αυτό δέν προχωροϋσε καθόλου. Οσάκις πήγαινα, τόν εύρισκα πάντοτε να καπνίζη άπάνω στο ντιβάνι ή να κάνη μπάλλας από άργιλο και να της πετάη με λύσσα στόν τοίχο.

Ένα άπόγευμα που ήμουν εκεί και κύτταζα αυτή τή φτωχή Ρωμαία δέσποινα, μισοτελειωμένη, που έκανε τόσο καιρό να βγη άπ' το μπάνιο της, μιá παράξενη ιδέα μου ήρθε στο μυαλό.

Η Ρωμαία ήταν πάνω κάτω στο μπότι μου... Ίσως να ταίριαζα άκριβώς...

— Τι λένε ώραίο πόδι; ρώτησα έξαφνα τόν άντρα μου.

Μου εξήγησε δια μακρών αυτό, δείχνον-

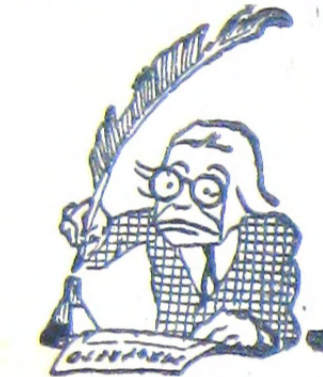
ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΥΚΕΡ ΟΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

22 *Ιουλίου*.—Κακοκαιρία. Οί ναῦται εἶνε ἀπησχολημένοι μετὰ τὰ ἱστία καὶ ἀρχίζουσι νὰ λημονοῦν τοὺς φόβους των. Ἀκόμη καὶ ὁ ναύκληρος ἔπαυσε νὰ εἶνε κατσοφιασμένος. Ἐπεράσαμε σήμερα τὸ Γιβραλτάρ. Ὅλα καλά καὶ ἤσυχια.

24 *Ιουλίου*.—Ἀρχίζω νὰ πιστεύω πῶς τὸ πλοῖο εἶνε κατηραμένο. Ἐμπήκαμε στὸ κόλπο τῆς Βισκαΐας δεσνόμενοι ἀπὸ σφοδρὸ ἄνεμο. Ἀπόψε χάθηκε ἕνας ἀκόμη ναύτης ὅπως καὶ ὁ πρῶτος, ἀντεκατεστάθη τῆ νύχτα στὴ βάρδια του καὶ δὲν ξαναφάνηκε πειὰ. Οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος εἶνε πανικοβλητοί. Μοῦ ἔστειλαν ἀντιπρόσωπό τους καὶ μοῦ ζητοῦν νὰ μὲν διπλὴ βάρδια τῆ νύχτα. Ὁ ναύκληρος δὲν τιστεύει σὲ τίποτ' ἀπ' αὐτὰ καὶ εἶνε ὀργισμένος μαζί τους.

28 *Ιουλίου*.—Τέσσερες ἡμέρες τώρα μᾶς βασανίζει φορικτὴ τρικυμία. Ἀγωνιζόμεθα νὰ σωθῶμεν. Εἴμεθα ὅλοι ἀϋπνοί. Ὁ ἄνεμος ἄρχισε νὰ πέφτει καὶ ὁ δεῦτερος ναύκληρος ἐδέχθη νὰ φρουρήσῃ καὶ νὰ διευθύνῃ τὸ τιμόνι γιὰ νὰ μπορέσουν οἱ ἄνδρες νὰ κοιμηθοῦν λίγο. Ἔτσι καὶ ἔγινε.

29 *Ιουλίου*.—Ἄλλη συμφορὰ μᾶς ἐπληξε. Τὸ πρῶτ' ἐν βρήκαμε πειὰ τὸ δεῦτερο ναύκληρο στὴ θέσι του. Εἶχε γίνῃ ἀφαντος, ὅπως καὶ οἱ ναῦται. Ἐρευνήσαμε ὀλόκληρο τὸ πλοῖο ἀλλὰ τοῦ κάκου. Ἐσυμφωνήσαμε μετὰ τὸν πρῶτο ναύκληρο νὰ εἴμεθα διαρκῶς ὀπλισμένοι καὶ νὰ περιμένουμε μετὰ ψυχραιμία ὅ,τιδήποτε καὶ ἂν συμβῇ.

30 *Ιουλίου*.—Πλησιάζουμε στὴν Ἀγγλία. Τὸ γεγονός αὐτὸ μᾶς παρηγόρησε. Ἀπεσῦρθη τὸ βράδυ κατακουρασμένος νὰ κοιμηθῶ. Μετ' ἐξύπνησε ὁ πρῶτος ναύκληρος κατατρομαγμένος. Ἀπὸ τὸ πλοῖο ἔλειπαν, ὅπως μοῦ εἶπε, ὁ φρουρήσας τὴν νύχτα ναύτης καὶ ὁ τιμονιέρης! Ἐγιναν καὶ αὐτοὶ κατὰ τρόπον μυστηριώδη ἀφαντοί! Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς βοηθήσῃ. Ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐμείναμε πλέον ὅλοι ὅλοι τέσσερες: ἐγὼ, ὁ ναύκληρος καὶ δύο ναῦται. Ὁ Θεὸς γνωρίζει τί μᾶς περιμένει.

Ἀγούστου 1.— Παραδέρνουμε δυὸ ἡμέρες μέσα σὲ φορικτὴ ὀμίχλη. Ὑποθέτει κανεὶς πῶς ἡ θολούρα αὐτὴ μᾶς ἀκολουθεῖ καὶ μᾶς σκεπάζει ὡς σάβανο. Γιατὶ ἐπὶ τέλος δὲν μᾶς λυπᾶται ὁ Θεός; Εἶχα σκοπὸ, μόλις φθάσω στὸ σταθμὸ τῆς Ἀγγλίας, νὰ κάμω σινιάλο καὶ νὰ ζητήσω βοήθεια, μὰ ἐστάθη ἀδύνατο. Νομίζει κανεὶς πῶς μιά τρομερὴ δύναμις σπρώχνει τὸ πλοῖο σὲ μιά φορικτὴ καταδίκη! Ὁ ναύκληρος εἶνε καὶ αὐτὸς πλέον ἄκεφος καὶ μελαγχολικός, ὅπως καὶ οἱ ναῦτες πού μᾶς ἀπέμειναν. Ἄν καὶ εἶνε ἰσχυρός, κατεβλήθη. Θὰ ἤθελα νὰ ἤξευρα τί συμβαίνει μέσα στὸ πλοῖο. Ὑπάρχουν λοιπὸν ἀκόμη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ μεταξύ τῶν ἀνθρώπων μυστηριώδεις ὑπάρξεις; Ὁ διάβολος ζῆ μεταξύ μας;

Δυὸ ναῦτες ἔχουν ἀπομείνει, ἐκτός τοῦ ναυκλήρου καὶ ἐμοῦ, ἕνας Ρῶσος καὶ ἕνας Ρουμᾶνος. Θεέ μου βοήθησέ μας! Ἄγιε Νικόλαε σκέπε μας!...

Ἀγούστου 2— *Μεσάνυχτα*.— Εἶχα ξυπλώσει νὰ κοιμηθῶ, ὅταν μιά φορικτὴ κραυγὴ πού ἀκούστηκε ἔξαφνα μ' ἔκαμε νὰ τιναχθῶ ὀλόρθος καὶ νὰ τρέξω στὸ κατάστρωμα. Ἐτρέξα μέσα στὸ σκοτάδι πρὸς συνάντησι τοῦ ναυκλήρου.

Ἄγνοῶ τί συμβαίνει...

τάς μου τί ἔλειπε ἀκόμα ἀπὸ τ' ἀγαλμά του, πού δὲν μπορούσε νὰ το ἀποτελειώσῃ χωρὶς μοντέλλο!

Φαινότατε τόσο περιλῶπος λέγοντας αὐτὰ! Σέρεις τί ἔκανα τότε; Ἐμάζεψα μ' ἀπόφασιν ἀπὸ μιά γωνιά τὸ σεντόνι πού ἔρριχνε ἀπάνω του τὸ μοντέλλο ὅταν ἐπόζαρε καὶ πῆγε στὸ ἄλλο διαμέρισμα καὶ γδύθηκα. Ὑστερα, πολὺ σιγᾶ, χωρὶς νὰ πῶ τίποτα, ἐνῶ αὐτὸς κутτοῦσε ἀκόμα τ' ἀγαλμα του, βγήκα καὶ ἐπῆγα καὶ στάθηκα στὸ ἀνάβαθρο, ἀπέναντί του, μετ' ὁ ἴδιο ντύσιμο καὶ τὴν ἴδια στάσι τοῦ σιχαμένου ἐκείνου μοντέλλου. Ἄχ, ἀγαπημένη μου, τί συγκίνησις ὅταν σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ με εἶδε. Μοῦ ἤρθε νὰ γελᾶω καὶ νὰ κλαίω. Ἦμουν κατακόκκινη... Κι' αὐτὴ ἡ

κατηραμένη μουσελίνα πού μοῦρχοταν τσιτα ἀπ' ὄλες τῆς μεριές... Δὲν πειράζει! Ὁ Στέφανος φαινόταν τόσο εὐχαριστημένος, ὥστε ἤσυχασα πολὺ γρήγορα. Φαντάσου, φίλη μου, νὰ τὸ μάθαιναν...

ALPHONSE DAUDET

Ἡμερολόγιον τῆς «Δήμητρας»

Βρήκα τὸν Ναύκληρο. Φαίνονταν ταραγμένος καὶ ἦταν χλωμὸς ὡς τὸ θειάφι. Ἄκουσε καὶ αὐτὸς τὴν κραυγὴ, ἔτρεξε ἐπάνω μὰ δὲν συνάντησε κανένα. Πῆγε στὸ μέρος πού φύλαγε ὁ νυκτοφρουρός, μὰ δὲν τὸν βρήκε στὴ θέσι του. Θεέ μου! εἶχε γίνῃ καὶ αὐτὸς ἀφαντος!... Ἐξηφανίσθη χωρὶς ν' ἀφήσῃ κανένα ἶχνος. Τίποτε ἀπολύτως... Παγώνει τὸ αἷμα στὰς φλέβας μας. Τί νὰ συμβαίνει λοιπὸν; Γιατὶ μᾶς τιμωρεῖ ὁ Θεὸς τόσο σκληρᾶ; Ἴδου πῶς ἐμείναμε μόνον τρεῖς καὶ κανένας δὲν ξέρει ποῦ θὰ εἶνε τὸ τέλος του. Γύρω ἡ μαύρη, φορικτὴ νύχτα καὶ ἡ πυκνὴ ὀμίχλη...

Ὁ Ναύκληρος μοῦ εἶπε πῶς πιστεύει νὰ ἔχουμε! περάσει τὰ στενὰ τοῦ Δόβερ. Μιά στιγμὴ πού δισπάσθη ἡ ὀμίχλη, κατῶρθωσε νὰ διακρίνῃ τὴν Βόρειον Φρολάνδη. Ἄν συμβαίνει αὐτό, θὰ πῆ πῶς βρισκόμαστε στὴ Βόρειο Θάλασσα καὶ μοναχὰ ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ μέσα στὴν ὀμίχλη πού μᾶς ἀκολουθεῖ παντοῦ. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς μᾶς ἐγκατέλειπε φαίνεται...

Ἀγούστου 3.—Τὰ μεσάνυχτα ἐπῆγα νὰ ἀντικαταστήσω τὸν πηδαλιούχο, μόλις ὅμως ἐφθασα κοντὰ στὸ τιμόνι, εἶδα πῶς δὲν ὑπῆρχε κανεὶς ἐκεῖ. Ἐχάθηκα λοιπὸν καὶ ὁ τιμονιέρης!... Μιά ἀκόμη μυστηριώδης ἐξαφάνισις. Τρέμω ὀλόκληρος καὶ αἰσθάνομαι πῶς θὰ παραφρονήσω!...

Ἄγνοῶ ἀπὸ ποιά ὥρα χάθηκε ὁ τιμονιέρης μας. Πάντως τὸ πλοῖο ἀρμένισε μετὰ τὴν ἐξαφάνισι του μόνο του. Δὲν ἀντελήφθημεν τὴν ἀπουσία του, γιατί ὁ ἄνεμος φυσᾷ πρὸς τὸ ἴδιο μέρος καὶ τὸ πλοῖο τραβᾷ πρὸς τὴν αὐτὴ κατεύθυνσι...

Ν' ἀφήσω τὸ τιμόνι μοναχὸ του θὰ ἦταν τρέλλα. Μένω στὴ θέσι μου καὶ φωνάζω τὸ ναύκληρο. Ἀκούω θόρυβο, πατημασιές καὶ τρεξίματα καὶ τὸν βλέπω ν' ἀνεβαίνει τρεχάτος στὸ κατάστρωμα μετὰ τὰ νυχτικά του. Εἶνε χλωμὸς ὡς πεθαμένος, ὡς νᾶχασε διὰ μιά ὄλο του τὸ αἷμα! Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του ἔχουν ἀνορθωθῆ ἀπὸ τρόμο, τὰ μάτια του εἶνε γουρλωμένα, τρέμει ὀλόκληρος καὶ φαίνεται μισότρελλος ἀπὸ φοβὴν! Ἦρθε γρήγορα σιμὰ μου, παραπαιτώντας ὡς μεθυμένος ἀπὸ τὴ ζάλη καὶ τὸ φόβο του. Μοῦ ἐπιθύρισε στ' αὐτὴ, ἐνῶ τὰ δόντια του χτυποῦσαν ἀπὸ τρομάρα καὶ ἡ φωνὴ του τραύλιζε:

— Τὰ ξέρω ὅλα! Ὅλα! Εἶν' ἐδῶ, μέσα στὸ πλοῖο, τὸν εἶδα, τὸν ἀντίκρυσά! Εἶνε ψηλός, ἰσχνός, χλωμὸς ὡς νεκρός, εἶνε τρομερός, φορικτὸς! Τὸν εἶδα σοῦ λέω!... Τὰ μάτια του σὲ καρφώνουν στὴ θέσι του, ἡ πνοὴ του μυρίζει σαπλά τάφου. Ἄ! Θεέ μου! Παντοδύναμι! εἶνε τρομερὸ, τρομερὸ!... Ἦταν ὄρθιος, στὴ πλώρη, ὅταν τὸν πρωτοαντίκρυσά καὶ κύτταξε πρὸς τὸ πέλαγος. Ἐπάγωσα ἀπὸ φόβη, μὰ μ' ἄναψε καὶ ὁ θυμὸς. Τράβηξα τὸ μαχαίρι μου, τὸν πλησίασα σιγὰ ἀπὸ πίσω καὶ τοῦ τράβηξα μιά γερὴ μαχαίρι, μὰ τὸ μαχαίρι δὲν συνήγησε οὔτε σάρκες, οὔτε κόκκαλα, παρὰ τὸν ἄερα, τὸν κούφιο ἄερα!...

Καθὼς τὰ ἔλεγε αὐτὰ, εἶχε τραβήξει τὸ πλατὺ μαχαίρι του καὶ χειρονομοῦσε καὶ ἀφρίζε. Ἐκατάλαβα τὴν ἀπελπισία του καὶ τὴν ὀργή του. Μήπως δὲν εἶχε δίκη; Δὲν ἔχασαμε ὄλο τὸ πλήρωμα; Ἦταν λοιπὸν ὁ ἴδιος ὁ διάβολος μέσα στὸ καράβι;

Προσπάθησα νὰ τὸν καθησυχάσω.

Ἐχρειάζετο πρὸ παντός ψυχραιμία καὶ σύνεσις.

Αὐτὸς ὅμως ἐμάλνετο ἀπὸ ὀργήν, ἔλυσσοῦσε:

— Νὰ ἤσυχάσω; Νὰ πρᾶυνθῶ; Ὁχι, ὄχι, ποτέ! Εἶνε ἐδῶ μέσα στὸ πλοῖο, τὸν εἶδα, τὸ ξέρω καλά πειὰ αὐτό. Εἶν' ἐδῶ καὶ δὲν θὰ μοῦ ξεφύγῃ, ὡς εἶνε καὶ ὁ ἴδιος ὁ διάβολος, ἀκούς; Θὰ μὲν ἴσως τρυπώμενος μέσα σ' ἐκεῖνα τὰ κιβώτια μετὰ τὸ χῶμα. Θὰ τὰ σπᾶσω, θὰ τὰ ἐρευνήσω ἕνα-ἕνα. Πηγαίνω μόλιστα τώρα ἀμέσως. Κάθησε σὺ στὸ τιμόνι...

Μοῦ τὰ εἶπε αὐτὰ καὶ ὤρμησε ὡς λυσσασμένος στὴν καμπίνα του. Δὲν μπορούσα νὰ τὸν παρακολουθήσω. Ἐπρεπε νὰ μείνω στὸ τιμόνι γιατί φυσοῦσε δυνατὸς ἄνεμος. Σὲ λίγο τὸν εἶδα νὰ ξανανεβαίνει. Κρατοῦσε ἕνα φανάρι ἀναμμένο καὶ ἕνα λωστό. Μοῦ ἔκαμε ἀπὸ μακρὰ μιά ἐκφραστικὴ χειρονομία καὶ μοῦ φώναξε:

— Πηγαίνω νὰ ψάξω, θὰ τὸν βρῶ ὅπου καὶ ἂν εἶναι, ὅποιος

